

Maze-operatie boezemfibrilleren

Een maze-operatie is een openhartoperatie om een boezemfibrilleren te verhelpen. Bij de operatie wordt in beide boezems van het hart op een paar plaatsen sneden gemaakt en kleine gedeelten van de boezems worden bevroren.

Na afloop worden de sneden gehecht en binnen enkele dagen ontstaan littekens. Deze zorgen ervoor dat de boezems voor het boezemfibrilleren een soort doolhof (maze) worden. Hierdoor kunnen de extra en onregelmatige hartprikkelers niet meer worden doorgegeven en stopt het boezemfibrilleren.

Meer over maze-operatie boezemfibrilleren

De maze-operatie kan een geschikte behandeling zijn voor mensen die veel klachten van het boezemfibrilleren hebben en die:

- onvoldoende baat hebben bij medicijnen;
- veel last hebben van bijwerkingen van medicijnen;
- ondanks het gebruik van antistollingsmedicatie toch stolsels in de bloedvaten ontwikkelen;
- liever een chirurgische ingreep onder narcose ondergaan dan een katheterablatie;
- één of meer katheterablaties hebben gehad zonder het gewenste resultaat;
- te veel risico zouden lopen bij een katheterablatie, bijvoorbeeld door overgewicht of een afwijkende ligging van het hart;
- bij wie een mini-maze-operatie niet mogelijk is.

Vorbereiding

Vorbereiding

Tijdens de afspraak die u voor de behandeling met uw cardioloog heeft, krijgt u uitleg over de operatie. Bent u erg angstig voor de behandeling? Vertelt u dat gerust aan ons, zodat we daar zoveel mogelijk rekening mee kunnen houden.

Medicijnen

Tijdens dit gesprek vraagt de arts u onder andere naar uw medicijngebruik en eventuele overgevoeligheid voor medicijnen, jodium of pleisters. Bij uw oproep voor de ziekenhuisopname laten wij u weten welke medicijnen u wel en niet mag gebruiken

Eten en drinken

U mag tot enkele uren voor de behandeling niets eten of drinken (nuchter zijn). Dit is om te voorkomen dat u misselijk wordt of moet overgeven tijdens de behandeling. Als u niet nuchter bent, kan de behandeling niet

doorgaan.

Bent u zwanger? Laat het ons weten

Als u zwanger bent is het belangrijk dat u ons dit meteen laten weten. De arts bespreekt dan met u wat mogelijk is.

Ontharen oksels en borstkas

Voor de operatie onthaart een verpleegkundige uw oksels en borstkas met behulp van een 'clipper', een soort tondeuse.

Behandeling

Wat gebeurt er voor de behandeling?

Voorafgaand aan een maze-operatie krijgt u een infuus voor de narcose.

Extra zekerheid met een time-out procedure

Om te controleren of we aan alles gedacht hebben en of u werkelijk de patiënt bent die we denken dat u bent, volgt er een time-out procedure. Wij vragen u naar uw naam, geboortedatum en naar een eventuele overgevoeligheid (allergie). Ook vragen we u voor welke ingreep u komt en of u begrepen heeft hoe we die uit gaan voeren. Uw veiligheid gaat voor alles, dus controleert het hele team of alles goed geregeld is voor de ingreep. Pas daarna gaan we beginnen.

De narcose

Om te controleren of we aan alles gedacht hebben en of u werkelijk de patiënt bent die we denken dat u bent, volgt er een time-out procedure. Wij vragen u naar uw naam, geboortedatum en naar een eventuele overgevoeligheid (allergie). Ook vragen we u voor welke ingreep u komt en of u begrepen heeft hoe we die uit gaan voeren. Uw veiligheid gaat voor alles, dus controleert het hele team of alles goed geregeld is voor de ingreep. Pas daarna gaan we beginnen.

De maze-operatie

- Zodra u onder narcose bent, wordt uw borstkas geopend via een snee van ongeveer 15 centimeter ter hoogte van uw borstbeen.
- Daarna maakt de arts in beide boezems van uw hart op een paar plaatsen sneden.
- Ook worden kleine gedeelten van de boezems bevroren om het boezemfibrilleren te onderdrukken.

Littekenvorming

Na afloop worden de sneden gehecht en binnen enkele dagen ontstaan littekens op het hart. Deze zorgen ervoor dat de boezems voor het boezemfibrilleren een soort doolhof (maze) worden. Daardoor kan de ritmestoornis niet meer optreden. Wel zijn de boezems nog in staat om de impulsen van de sinusknoop goed te verwerken, zodat zij zo natuurlijk mogelijk kunnen samentrekken.

Elektroden

Voordat de borstkas wordt gesloten, wordt een aantal dunne draadjes (elektroden) op de boezems vastgemaakt. Mocht de hartactie na afloop van de ingreep te langzaam zijn, dan kan op deze elektroden een uitwendige pacemaker worden aangesloten om het hart te stimuleren.

Duur behandeling

De behandeling duurt ongeveer 60 minuten, terwijl de operatie in totaal 3 tot 4 uur in beslag neemt.

Nazorg

Na de operatie

U blijft als alles goed verloopt 1 nacht op de Intensive Care (IC). Als er geen complicaties zijn, gaat u naar de afdeling voor postoperatieve zorg. Daar bewaken we uw hartritme tot 48 uur na de operatie. Als uw hartritme tijdens deze periode goed is en geen bijzonderheden vertoont, mag u van de bewaking af.

Elektrofysiologisch onderzoek (EFO)

Als het nodig is, krijgt u voordat u naar huis gaat nog een [elektrofysiologisch onderzoek](https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/5704) (EFO). Uw arts of verpleegkundige zal u vertellen of en wanneer u dit onderzoek krijgt. Tijdens dit onderzoek gaan we na of het boezemfibrilleren nog kan worden opgewekt en om te onderzoeken of de sinusknoop functioneert. De elektroden die op het hart waren bevestigd worden hierna verwijderd.

Controle op de polikliniek

Als u naar huis gaat, krijgt u van ons een afspraak voor een controle mee. Deze afspraak zal enkele weken na de operatie zijn.

Wat is het resultaat van de ingreep?

De eerste tijd na de operatie is het moeilijk een conclusie te trekken over het succes van de ingreep. Het hartweefsel moet zich nog aanpassen. Het kan drie tot zes maanden duren voordat het definitieve resultaat van de ingreep duidelijk is. De meeste patiënten krijgen op langere termijn een regelmatig hartritme.

Medicijnen

Het komt vaak voor dat patiënten naar huis gaan met dezelfde medicijnen die ze voor de ingreep al gebruikten. Korte perioden van onregelmatigheid van uw hartslag kunnen zich nog voordoen. In overleg met uw cardioloog kunt u na ongeveer drie maanden stoppen met deze medicijnen. Deze kunnen eventueel vervangen worden door Aspirine, dat ook een bloedverdunnende werking heeft.

Hartrevalidatie

Op de verpleegafdeling gaat u onder leiding van een fysiotherapeut beginnen met hartrevalidatie. U leest

hierover meer in de brochure 'Rondom uw hartoperatie' (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/5952>).

Vervoer en autorijden

Zorgt u voor iemand die u brengt en haalt? U mag namelijk zelf niet actief deelnemen aan het verkeer.

Risico's en complicaties

Het herstel na een maze-operatie verloopt meestal zonder problemen. Er is een kleine kans dat u te maken krijgt met één of meerdere van de volgende complicaties:

- koorts;
- vocht in het hartzakje;
- longcomplicaties;
- na de operatie kan het boezemfibrilleren nog een aantal weken (soms zelfs nog 3 tot 6 maanden na de operatie) in aanvallen optreden. Dit komt doordat het boezemweefsel zich nog moet gaan aanpassen aan de nieuwe situatie.

Als u weer thuis bent

In 'Rondom uw hartoperatie' (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/5952>) staat beschreven wat u in de eerste weken na ontslag uit het ziekenhuis kunt verwachten. Het kan zijn dat nieuwe hartritmestoornissen optreden. Het gaat bijna nooit om boezemfibrilleren maar om aanverwante stoornissen in de boezem. Wij adviseren u om in het begin af en toe uw polsslag te controleren.

Expertise en ervaring

Het St. Antonius Hartcentrum is een toonaangevend behandelcentrum voor alle vormen van hartklachten en -aandoeningen. We maken hierbij gebruik van de nieuwste behandelmethoden en -technieken. We zijn bovendien het grootste hartcentrum van Nederland en leveren kwalitatief hoogwaardige zorg tot ver buiten de regiogrenzen.

Jaarlijks voeren onze cardiologen meer dan 1200 ablaties per jaar uit. Dit maakt ons een van de grootste ablatiecentra van Nederland.

Wij maken gebruik van de meest geavanceerde apparatuur en behandelmethoden die beschikbaar zijn. Deze combinatie van expertise en moderne technologie stelt ons in staat om de beste zorg te bieden en de gezondheid van onze patiënten te verbeteren.

[Lees hier meer over onze ervaring en expertise.](#)

(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/hartcentrum/ervaring-en-expertise-st-antonius-hartcentrum>)

Toestemming voor de behandeling

Wij vinden het belangrijk dat u goed weet wat er gaat gebeuren en dat u samen met uw cardioloog een bewuste en overtuigde keuze kunt maken voor de ingreep. De arts kan u alleen onderzoeken en behandelen als u daar toestemming voor geeft. Daarom zal de cardioloog u aan het einde van het voorbereidende gesprek vragen om samen een toestemmingsformulier te ondertekenen.

Als u dit formulier ondertekent, geeft u aan op de hoogte te zijn van:

- de aard van de ingreep;
- de te verwachten gevolgen voor uw gezondheid en dagelijks leven;
- de reden voor de ingreep en de kans van slagen van de behandeling;
- de kans op- en de ernst van complicaties die kunnen ontstaan door de ingreep;
- de gevolgen van het niet doen of uitstellen van de ingreep en de eventuele alternatieven;
- de belangrijkste leefregels na de ingreep (wat u wel en niet meer mag doen).

Tips voor het gesprek over een behandeling of onderzoek

Als u hoort dat u een hartritmestoornis heeft, kan dat een schok voor u zijn. Wij begeleiden u tijdens het hele traject van onderzoek en behandeling en u kunt alle vragen die u heeft aan ons stellen. Om alvast inzicht te hebben in wat u kunt verwachten, kunt u deze lijst met aandachtspunten gebruiken als voorbereiding. Voor het onderzoek begint, bespreekt de arts met u:

- wat het doel is van het onderzoek en welke resultaten hij verwacht (prognose);
- wat er tijdens het onderzoek precies gebeurt;
- waar en wanneer het onderzoek plaatsvindt;
- hoe lang het onderzoek duurt;
- welke zorgverleners bij het onderzoek betrokken zijn;
- welke ongemakken of pijn u kunt verwachten;
- mogelijke risico's en bijwerkingen van het onderzoek;
- hoe u zich op het onderzoek moet voorbereiden;
- van wie u de uitslag hoort en wanneer;
- of u na het onderzoek nog iets moet doen of juist laten;
- uw toestemming voor het onderzoek;
- uw vragen

Meer informatie

- Filmpje St. Antonius hartcentrum (<https://youtu.be/r6ORyEgAz2E>)
- Filmpje St. Antonius hartteam (<https://youtu.be/PAB4wEIMyUo>)

Websites:

- Hartstichting (<http://www.hartstichting.nl>)
- Harteraad (<http://www.hartenvaatgroep.nl>)
- Boezemfibrilleren (<http://www.boezemfibrilleren.nl>)
- Hartwijzer (<http://www.hartwijzer.nl>) (Nederlandse Vereniging voor Cardiologie)

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Hartcentrum (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/hartcentrum>)

- Cardiologie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/cardiologie>)

Contact Hartcentrum

T 088 320 11 00